

**EXPUNERE DE MOTIVE LA PROIECTELE DE DECIZII AL PREȘEDINTELUI
AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII PRIVIND
INTERCONECTAREA CU REȚEAUA PUBLICĂ DE TELEFONIE MOBILĂ OPERATĂ
DE S.C. „MOBIFON”-S.A./ S.C. „ORANGE ROMANIA”-S.A.**

În ultimii ani, atât Comisia Europeană cât și autoritățile de reglementare din statele membre UE au manifestat un interes din ce în ce mai mare față de comportamentul pe piață al operatorilor de rețele publice de telefonie mobilă și, îndeosebi, îndeosebi în ceea ce privește nivelul tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele mobile. Astfel, majoritatea autorităților de reglementare au concluzionat că aceste tarife sunt nejustificat de ridicate în comparație cu costurile aferente și au căutat modalități de intervenție în scopul eliminării acestei stări de fapt determinate de absența concurenței efective pe piață. În acest scop, operatorilor de rețele publice de telefonie mobilă desemnați ca având putere semnificativă pe „piața de interconectare” (de gros), le-au fost impuse obligații de nediscriminare și acordare necondiționată a interconectării, precum și obligația de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri. Pentru a impune operatorilor desemnați ca având putere semnificativă pe piață obligația fundamentării tarifelor în funcție de costuri, autoritățile de reglementare au impus reducerea progresivă a tarifelor, până la dezvoltarea unor modele de calculație a costurilor. În unele țări (de exemplu, în cazul Marii Britanii), acest model a fost deja finalizat, oferind informații cu privire la nivelul costurilor eficiente ale serviciului de interconectare în vederea terminării apelurilor.

Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRC) urmărește asigurarea concurenței efective pe piața comunicațiilor electronice, luând toate măsurile necesare pentru a preveni comportamentul abuziv al operatorilor cu putere semnificativă pe piață. În acest scop, ANRC impune operatorilor de rețele mobile de comunicații electronice S.C. „Mobifon” – S.A. și S.C. „Orange România” – S.A. obligații de transparență, nediscriminare, ținerea evidenței contabile separate, furnizarea unor servicii și acordarea accesului la anumite facilități, precum și de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, în ceea ce privește interconectarea rețelei publice de telefonie mobilă operate de către fiecare dintre aceste companii cu rețelele publice de comunicații instalate, operate, controlate sau puse la dispoziție de către alți operatori, în vederea terminării apelurilor.

Impunerea obligației de transparență este absolut necesară pentru a crea premisele implementării principiului nediscriminării, permițând atât operatorilor, cât și autorității de reglementare să monitorizeze respectarea de către operatorii cu putere semnificativă a acestui principiu.

Impunerea obligației de nediscriminare urmărește prevenirea abuzurilor de putere pe piață, eliminând efectele produse de forța de negociere diferită a părților în cadrul procesului de negociere a acordurilor de interconectare. Nediscriminarea presupune oferirea de condiții contractuale egale în condiții similare, atât propriilor operațiuni sau membrilor aceluiași grup, cât și celorlalți operatori.

Impunerea obligației de separație contabilă servește atât scopurilor de transparență (în special atunci când situațiile financiare separate sunt publicate) cât și celor de nediscriminare, evidențiind situațiile în care operatorii cu putere semnificativă discriminează între condițiile oferite propriilor operațiuni desfășurate pe piața cu amănuntul și cele oferite celorlalți operatori pe piața de gros (subvenții încrucișate).

Obligația de orientare pe costuri a tarifelor de interconectare are scopul de a interzice folosirea puterii de monopol pentru stabilirea unor tarife excesive ce ar conduce la reținerea unor venituri nejustificate de către operatorul monopolist (ineficiență alocativă) sau la o subvenționare încrucișată a activităților de pe piața cu amănuntul și, deci, la practicarea unui comportament anticoncurențial pe această piață. Efectul unui astfel de comportament anticoncurențial este resimțit de utilizatorii celorlalte rețele de comunicații electronice, nevoiți să plătească tarife ce includ

surplusul plătit de operator pe piața de gros, dar și de operatorii acestor rețele, a căror capacitate competitivă este afectată de creșterea costurilor. De asemenea, comunicarea utilizatorilor conectați la rețele diferite este descurajată și este favorizată creșterea gradului de concentrare a pieței.

În lipsa prezentării de către operatorii de rețele publice de telefonie mobilă a unor evidențe contabile care să indice costul furnizării eficiente a interconectării, ANRC evaluează tarifele practicate în prezent ca fiind discriminatorii și neorientate pe costuri, poziție confirmată și de studiile elaborate în cadrul altor autorități de reglementare din statele membre UE. Aceste studii atestă faptul că tariful de interconectare calculat pe baza unui model de tip LRIC se situează sub pragul de 10 eurocenți/minut. În acest sens, autoritatea de reglementare din Marea Britanie, OFTEL, a dezvoltat (prin consultarea atât a operatorilor de rețele publice de telefonie mobilă, cât și a celorlalți operatori de pe piața comunicațiilor electronice) un model de calculație a tarifelor de interconectare de tip LRIC¹, ale cărui rezultate evidențiază faptul că tarifele de terminare a apelurilor în rețelele mobile de tip GSM 900, fundamentate pe costuri, se situează între 8,7 și 9,4 eurocenți/minut (aceste tarife incluzând și un surplus semnificativ determinat de luarea în considerare a externalității rețelei).

Mai mult, între operatorii de rețele publice de telefonie mobilă S.C. „Mobifon” – S.A. și S.C. „Orange România” – S.A. este în vigoare un acord de interconectare negociat liber între părți, ce stabilește tariful de de terminare a apelurilor originate în una dintre aceste rețele și terminate în cealaltă rețea la 10 cenți USD/minut, pentru intervalul corespunzător orelor de vârf. Modalitatea de stabilire a acestui tarif (acord comercial între două părți cu putere de negociere apropiată) indică faptul că acest tarif acoperă cel puțin costurile de terminare a apelurilor într-o rețea publică de telefonie mobilă de tip GSM 900. Din acest motiv, tarifele de interconectare percepute în prezent de S.C. „Mobifon” – S.A. și S.C. „Orange România” – S.A. operatorilor S.N.Tc. „Romtelecom” – S.A., S.C. „Cosmorom” – S.A. și S.C. „Telemobil” – S.A. sunt considerate discriminatorii în raport cu tarifele aplicate între S.C. „Orange România” – S.A. și S.C. „Mobifon” – S.A., neexistând condiții obiective care să justifice diferența între aceste tarife.

Tarifele percepute în prezent de S.C. „Mobifon” – S.A. și S.C. „Orange România” – S.A. pentru terminarea apelurilor în propriile rețele sunt:

Apeluri originate în rețeaua:	Tarif de terminare a apelurilor în rețeaua S.C. „Orange România” – S.A. (în orele de vârf) - cenți USD/minut -	Tarif de terminare a apelurilor în rețeaua S.C. „Mobifon” – S.A. (în orele de vârf) - cenți USD/minut -
MOBIFON	10	-
ORANGE ROMÂNIA	-	10
ROMTELECOM	12	12
COSMOROM	11	11
TELEMOBIL	12	12

Decizia ANRC de a reduce **eșalonat** tariful de interconectare a fost luată ținând cont atât de practica internațională cât și de argumentele în favoarea abordării unei reglementări minime, proporționate, transparente și previzibile în vederea realizării obiectivului de încurajare a investițiilor pentru dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice și a serviciilor furnizate prin intermediul acestora. În acest sens, autoritatea de reglementare din Marea Britanie, OFTEL, a decis, pe baza unui studiu² de tip cost-beneficiu că, în cazul rețelelor publice de telefonie mobilă, implementarea treptată a planului de reducere a tarifelor este preferabilă, din punct de vedere al beneficiului social, variantei reducerii tarifelor într-o singură etapă.

Adoptarea planului de reducere graduală a tarifelor spre un nivel orientat către costurile reale acordă posibilitatea operatorilor de a-și ajusta în trepte planurile de afaceri, în conformitate cu obligațiile impuse de ANRC.

¹ “Review of the charge control on calls to mobiles” – Ofel, 26 septembrie 2001

² Op. cit.